

Reeds twee chartervliegtuigen op Schiphol gearriveerd

SOEKARNO STEMT TOE IN FORMEEL ONDERHANDELEN

Papoea's worden steeds ongeruster

Het ziet er naar uit, dat het einde van het drama Nieuw-Guinea in zicht komt.

Soekarno heeft namelijk geen bezwaar gemaakt tegen formele onderhandelingen met Nederland over de toekomst van Nieuw-Guinea. Het was een mededeling, die hijzelf verstrekte aan verslaggevers nadat hij drie en een half uur vergaderd had met zijn belangrijkste ministers en hoofden van dienst.

„Ik zal Soebandrio naar Washington sturen,” aldus voegde hij nog aan deze mededeling toe, maar verder wenste hij zich over de gelegenheid niet uit te laten. Soebandrio gaf alleen te kennen, dat hij 29 augustus aanstaande naar de Verenigde Staten zal vertrekken. en dat Nederland aan de meeste van de Indonesische wensen kan voldoen. Ook hij wenste geen nadere mededelingen te doen aan de journalisten, die hem omzwemden.

Achter de hand wordt in Djakarta wel gemompeld dat een spoedige regeling van de kwestie waarschijnlijk is. Ook werd hier en daar in Indonesische regeringskringen te kennen gegeven, dat men hoopte, dat de formele besprekingen beëindigd zouden zijn vóór de Indonesische onafhankelijkheidsdag, dat is vrijdag 17 augustus.

Bovendien schijnt men in Indonesië te verwachten, dat vóór december a.s. Indonesische militairen naar westelijk Nieuw-Guinea worden gezonden onder de vlag van de Verenigde Naties.

Het bericht van Soekarno's bewilling in formele onderhandelingen is in Amerika natuurlijk met grote ingenomenheid ontvangen. Men acht de besprekingen een groot succes voor de Amerikaanse diplomatie en laat zich hoogst lovend uit over de onderhandelingsbekwaamheid van Ellsworth Bunker, van

wie overigens geen enkel commentaar op de jongste gebeurtenissen te krijgen was.

Soekarno zelf schijnt over de gang van zaken eveneens in zijn nopjes. Samen met Soebandrio is hij weer een weekje op vakantie op Bali.

Het bericht over de formele besprekingen is de rust op Nieuw-Guinea niet ten goede gekomen.

Iedere nieuwswitzending — of die nu eigen, Australisch of Indonesisch nieuws brengt, wordt uitvoerig gecommentarieerd. De onrust onder de Papoea's uitte zich zaterdagochtend jl. toen op de maat van een fluit-orkestje enkele tientallen leden van de Democritische Volkspartij te Hollandia een kleine demonstratie hielden met Nederlandse en Papoea-vlaggen. Men marcheerde langs het gebouw van de Nieuw-Guineeraad en andere gebouwen van het gouvernement. Er werden spandoeken meegedragen met teksten als: „Wees niet bang dood te gaan, vecht voor je eigen land” of „Met ons recht mag niet worden gespeeld”. Het Papoea-volkslied werd gezongen, evenals het Wilhelmus en men eindigde met het „Lang zullen ze leven”.

Ernstige ongerustheid bestaat ook onder de groep zogenaamde „maatschappelijke Nederlanders”. Het betreft hier ruim 200 gezinnen van wie na naartijd onderzoek is gebleken, dat zij de Indonesische nationaliteit hebben. Nederland zou hen graag helpen, maar kan geen

De eerste twee chartervliegtuigen uit Nieuw-Guinea zijn op Schiphol gearriveerd. Als het ware aarzelend zetten de passagiers voet op Nederlandse bodem.

Dagblad De Stem

Maandag 6 augustus 1962

visa verstrekken. Hetzelfde geldt voor een groep verstekelingen, die in 1958 naar Nieuw-Guinea werden gezonden nadat zij met de „Zuiderkruis” uit Indonesië naar Nederland waren gekomen. Zij hebben zich over het algemeen goed gedragen in hun nieuwe „vaderland”, werken hard maar willen thans begrijpelijkerwijze weg.

De haast, waarmee thans vrouwen en kinderen naar Nederland evacueren, blijkt het best uit de advertenties in de Nieuw-Guinea-Koerier. Die luiden bijvoorbeeld: „Groeten aan alle bekenden, wij hadden geen tijd voor afscheid”.

De ambtenaren, wier gezin in Nederland verblijft, ontvangen thans een „gezinsscheidingstoelage” van honderd gulden per maand en daarboven twintig gulden voor ieder kind. „Het is eer eerste tegemoetkoming aan vele wenssen,” aldus de ambtenaren.

SLAPPE HOUDING

Herman Womsiwor, lid van de Nieuw-Guinea-raad en op weg naar Amerika was zaterdag even op Schiphol. Hij noemde het besluit tot formele onderhandelingen een zaak, die indruiste tegen de wil van alle Papoea's. „Dit is een aantasting van het menselijk recht. Ik vind dit maar een slappe houding van de V.N. Daar komt bij dat Indonesië niet in staat is zich technisch over Nieuw-Guinea te ontfemen en financieel zeker niet”.

Zaterdagavond is het eerste charter met repatrianten op Schiphol gearriveerd. Er waren 64 kinderen en 32 dames aan boord. De administratieve rompslomp werd snel afgewerkt, evenals de doorlichting. Met auto's van familieleden of met wagens van landmacht en marine ging het daarna snel naar de plaats van bestemming. Om even voor zes uur is zondagmiddag de tweede charter gearriveerd. Er waren thans 39 dames en 61 jonge kinderen. Diezelfde morgen was een lijntoestel gearriveerd met circa veertig repatrianten.